

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

Egy elhanyagolt iskola.

Innen-onnan 30 éve lesz már, hogy Csongrádváros intelligenciája vállvetve, nagy küzdelemmel és fáradtsággal egy tanintézetet létesített azzal a céllal, hogy Csongrádvárosának, mely mindig szűkölködött az intelligenciában, művelt polgárokat nevelhessen.

Csongrádváros akkori intelligenciája Éder István volt országgyűlési képviselő, Csemegi Antal polgármester, Kádár Henrik megyei főszámvevő, Sóhlya Antal és mások, ki tudja hányan, keresztül vitték, hogy itt egy községi polgári fiúiskolát létesítsenek.

Azon most nem vitatkozunk, hogy nem tették volna-e jobban, ha ehelyett egy 4 osztályú középiskolát állítottak volna, de amennyiben községünknek mindig zavaros pénzügyi viszonyai voltak, ezt az iskolát a város pénzügyi viszonyaihoz képest kevesebb áldozatok árán létesíthették és az akkori városi képviselőtestületnél könnyebben keresztül vihették. Tény az, hogy az eszme, melyet meg is valósítottak, nemes és ál-

dásos volt és annak áldásait érezzük ma is.

Az első községi iskolaszék megalakulása alkalmával Kádár Henrik megyei főszámvevő urat választották meg elnöknek, ki minden idejét a legnagyobb odaadással szentelte az új intézetnek, de maguk az iskolaszéki tagok is nagy buzgalmat fejtettek ki a tanügy fejlesztése érdekében.

Azonban Csongrád tanügye, különösen a polgári iskola szellemi fejlesztése akkor érte el tetőpontját, akkor élte fénykorát, midőn a tanügy vezetését Szvoboda Ferenc ügyvéd vette a kezébe. Nem akarunk ugyan magunkkal ellenkezésbe jönni, midőn ezt kimondjuk: mert hiszen tudvalevő tény, hogy mi Szvoboda Ferencz ugy közéleti, mint politikai szereplését a multban élesen elítéltük és az ellen nem egyszer nyilvánosan éppen e lapok hasábjain kikeltünk, de mint a tanügyért lelkesedő és a tanügyet önzetlenül szolgáló egyén előtt kell, hogy kalapot emeljünk. Szvoboda Ferenc mint iskolaszéki elnök, a polgári iskola tanügyét

annyira fejlesztette és oly magas nivóra emelte, amilyen magas nivón sem azelőtt, sem azóta nem állt és az akkori körülmények között ezért az iskoláért senki annyit áldozni képes nem lett volna.

Az igazat megvallva, mi midőn az államosítás bekövetkezett, azt hittük, hogy azt az utat, melyet Szvoboda Ferenc megkezdett és Réti Ferenc folytatott, az állami gondnokság is követni fogja. Azt hittük, hogy ha a szellemi vezetésbe beleszólásuk nincs is, de anyagilag tőlükkelhető minden eszközzel segíteni fogják ezt az intézetet, csekély hatáskörükben fejleszteni és legálább támogatni fogják a tanári karnak az intézet fejlesztésére vonatkozó törekvéseit minden erejükből. Azonban sajnos, ebben a feltevésünkben nagyon is csalatkozunk.

Az állami gondnokság még akkor sem tett semmit a csongrádi állami polgári fiúiskola fejlesztésére: midőn még a szellemi vezetését is befolyásolhatta.

Még azt látjuk, hogy az állami elemi iskola a legmesszebb menő anyagi támogatásban részesül, addig

T Á R C A.

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —

18

Írta: Négysz.

A legényt a sok beszéd kifárasztotta, felkelt a székről, odatámolygott az ágyhoz és rádült, — csakhamar elaludt.

A Bodó-család szeméből meg egyszeribe kiszállott az álom. Meghányták-vetették az ügyet. Korlátolt eszükkel hozzáfogtak a teendő megbeszéléséhez. Tanácskoztak azon, hogy tulajdonképpen mit csináljanak. Följelenés-e a legényt, börtönre juttasák, avagy tartsák meg magukban a fölfedett titkot és adják-e neki Mariskát feleségül.

A kényes helyzetet Mariska oldotta meg, aki azt mondotta, hogy a legény nélkül nem tud élni, ő nem vétkes, nem bűnös, az a céda Etelka csavarintotta el a fejét, az bomlasztotta meg eszét. Fejes még a legjobb ember lesz, mert a természet jó, csak megfedkezett magáról, nem tudta, hogy mit tesz. A család belenyugodott ebbe. Elhatározták, hogy minden gyanús jelet elhárítanak és rábeszélük a legényt, hogy jó ideig még munkába járjon, közben meg majd megtartják a kézfogót, rövidesen rá a menyegzőt és

csak ezután fognak valami okos dologhoz a pénz segélyével.

Fejes István a nagy álomosságban még a pénzről is megfeledkezett s ott hagyta az asztalon. A családfő szépen összeszedte, betette a legény tárcájába és magához vette. Csakhamar csend és sötétség borult a kis hajlékra.

A szereltem éjszakája.

Térjünk kissé vissza Tarnyai Etelkához, akinek az isten ugyancsak felvitte a dolgát. Az ő szőke doktora külön lakást bérelt részére valahol a Belvárosban, ide járogatott el hozzá és itt éltek a legzavartalanabb, legédesebb napokat, miket csak szerelmes lélek élhet.

Az egykori igénytelen kis varróleány szépszál rózsává fakadt. Kissé megnövekedett arca kerekdedebb formát öltött, melle szépen kidomborodott, — egészben véve kifejezésteljesebb, kívánatos lányává fejlődött. Gondtalanul, vidáman élt kis, puha, szerelmes fészkében. Mi kellett még több ennél? Ékszerrei, ruhái, kalapjai nagy értéket képviseltek s mindent a jómódú és tehetős Kelephy Imre fedezett.

Hjah, de a sok édesség megrontja a gyomrot, az ilyen szerelmeskedés nem vezet jóra, illetőleg, vagy jóra vezet vagy nagyon rosszra. Annyit talán már tapasztalhatott a leány, hogy a doktora nem hajlandó őt feleségül venni, legalább ez

idő szerint nem. No de hiszen mind a ketten még elég fiatalok voltak, nem kellett sietniök.

Egy este, színház után együtt vacsoráztak egy előkelőbb vendéglő külön fülkéjében. Ez volt az első eset, hogy nagy restaurantban együtt megjelentek, mert a lány mindig aggódott, hogy rossz hírbe jut, noha nem igen ismerték a nagyvárosban. De most az egyszer rászánta magát. Vacsorázás közben élénken diskuráltak; itták a legfinomabb pezsgőt, ami még jobban tüzelte a beszédüket és megoldotta Etelka nyelvét. Virgonc kedve kerekedett, szinte táncolni szeretett volna. Egészen mámorossá tette az ides ital. A doktornak is fejébe szállt a pezsgő, bár megszokta volt.

Végre a doktor fizetett és azután távoztak. A lány nagyon belecsimpaszkodott, hozzásimult a fiatal emberhez, félt az eldüléstől. Szüntelenül nevetett, kacagott, hahotázott, úgy hogy az emberek ugyancsak megnézték. A friss levegő, mely hozzájuk csapódott, még jobban elbódította mindkettőjüket.

Beültek a legelső bérkocsiba és a lány lakására hajtattak. Etelka teát főzött, noha keringett vele még egy kissé a szoba. Majd elkezdett nótázni, de elcsittította a fiatal ember, nehogy fölébressze a házlakóit. Nagyon kedves volt a lány.

(Folyt. köv.)

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes
— hasza jtószér —

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

az állami polgári iskola olyan helyen és olyan helyiségben tartja előadásait, mely sem tanügyi, sem közegészségügyi tekintetben meg nem felelő.

Tény az, ha annak idejében Szvoboda Ferenc meg nem vetette volna a Kertész László-féle muzeumot a községi közgyűléssel, ha be nem szerezte volna azokat a taneszközöket a természetrajz tanításához, melyek ma is díszet képezik az állami polgári fiúiskola természetrajzi tanszereinek, hát még ma is csak képek szemléltetése útján lehetne tanítani ezt a tantárgyat.

Hát ugyan tisztelettel kérdezzük: vajjon az állami gondnokság beszerezte volna-e azt a 600 koronás mikroszkopot, melyet ma nemcsak a tanintézet, hanem az orvosok is használnak, mely nemcsak tanügyi szempontból: hanem közegészségügyi szempontból is nélkülözhetetlen?

Nem VI. osztályú polgári iskola kell ide akkor, midőn ott, ahol van is bezúntatik: mert a célnak meg nem felel, hanem elsősorban is adjanak alkalmas épületet ennek a négyosztályú polgári fiúiskolának! Lássák el tanszerekkel és taneszközökkel olyanokkal, minővel más hasonlócélu tanintézetek el vannak látva. Fektessenek nagyobb súlyt a testi nevelésre, mert még a községi iskolaszék külön tornamesteri állást szervezett, illetve tartott fenn és a testi nevelést a legmagasabb nivóra emelte, addig az állami gondnokság elnézi azt, hogy úgy az állami elemi, mint az állami polgári fiúiskola növendékeit olyan egyének tanítják a tornára, kik arra képesítve nincsenek, sőt az elemi iskolában legnagyobb részük annak tanítására a szoros értelmében képtelen.

Még ezelőtt azt láttuk, hogy a csongrádi fiúk közül azok is, akik csak négy elemi iskolát végeztek, a tornából nyert kiképzésük folytán a katonaságnál alig egy évi szolgálattal után kitűnő altisztekké váltak, most meg nemcsak a szabadgyakorlatokat nem ismerik, de a test edzésére, az izmok fejlesztésére multhatatlanul szükséges szertornázásból semminemű tanításban nem részesülnek.

Ilyen körülmények között azután nem csoda, ha akkor: midőn Szegeden az elemi iskolák államosításáról volt szó, egyesek olyan kitaró makacssággal védelmezték a községi iskola rendszert, pedig tény az, hogy kellő szellemi és anyagi vezetés mellett, az állami iskolák máshol sokkal magasabb nivón állnak bármelyik községi iskolánál.

Igen, mert az állami iskolák tanítói szabadabbak és nem küzdenek úgy az anyagi gondokkal, mint a községi és felekezeti iskolák szegény tanítói. Különbösen is itt már az ideje, hogy kivegyék az állami polgári iskolákat a gondnokságok hatásköre alól!

— **Egy szerény kérdés.** Többen aziránt intéztek hozzánk kérdést, hogy mi az oka annak, hogy Csongrád község még mind- eddig nem bírta megoldani az ármentesítő társulattal kötendő egyesség ügyét? Hát erre vonatkozólag mi nem akarunk ismét- lésekbe bocsátkozni — mert hiszen el- mondottuk annak idején véleményünket. A megoldás módja azonban azok kezében van, akik a község ügyeit vezetik. Ha ők ezt rábizzák a görög halandókra, úgy mi sem tehetünk egyebet, mint arra intsük a békétlenkedőket, hogy ne sürgessék a várost, mely évente 5200 forintot veszít, a kérdés el nem intézése miatt, mert hiszen Csongrád annyira gazdag város és Szvoboda Ferenc úr is annyira bölcs ember, hogy egyiknek sem áll érdekében a kérdés megoldása. Reméljük, hogy nem veszük sértésnek — egyéni véleményünket!

— **Uj bélyegek.** A pénzügyminiszter az 1898. évi június hó 1-én kibocsátott és jelenleg forgalomban levő összes bélyeg- jegyeket folyó évi október hó elsejétől felcserélni és a forgalomból kivonni szán- dékozik. Nehogy pedig a forgalomból kivonni szándékolt anyagból nagy mennyiség kerüljön megsemmisítés alá, a mi- niszter arra utasította az összes bélyeg- raktárakat, hogy a megrendelést csak azon bélyegnemekre nézve tegyék meg, amelyeknél szükség mutatkozik és a meg- rendelések olyan mérvűek legyenek, hogy a bélyeg anyag a tényleges forgalmat f. évi szeptember hó végéig fedezze.

— **A balesetekért való kártérítés szabá- lyozása.** A munkaadók szavatosságának törvény útján való szabályozása ügyében az Országos Iparegyesületben értekezlet volt a társesületek képviselőinek rész- vételével. Az értekezlet kimondotta, hogy a halálesetbiztosítás törvényhozási ren- dezését, tekintettel a legújabb kuriai jog- gyakorlatra, égetően szükségesnek tartja. Elsősorban a szerves törvény megvaló- sítását tartja szükségesnek, amely a keres- kedelmi miniszter megbízásából készült és mint az értekezletnek tudomására jutott, már nyilvánosságra is hozható. Ha azon- ban az ügy rendezése egy éven belül nem volna megvalósítható, arra az esetre java- solja az értekezlet, hogy az iparosság sza- vatossága a munkások balesetért az Ipar- egyesület által előterjesztett javaslat szerint állapíttassék meg. Az ideiglenes törvény- javaslatot küldöttségileg terjesztik a mi- niszter elé.

— **Zsidó trafikosok szombatja.** Végre en- gedett a pénzügyminiszter a Mózesvallású szatócstrafikosok kérelmének. Rendeletet bocsátott ki, mely szerint az izraelita do- hánykísérők szombati napokon a dohány- eladást üzlethelyiségekben e célra külön elkészített helyen megbízott által gyako- rolhatják, mindazonáltal tartoznak gondos- kodni arról, hogy ezen elkülönített dohány- elárúsító hely üzletük főbejárata útján legyen hozzáférhető, hogy az eladás foly- tonossága biztosíttassék és hogy a fogyasztó közönség igényeinek kielégítésében fenn- akadás ne történjék. Az elárúsító helynek ezen intézkedés folytán esetleg szükségelt átalakítása legkésőbb folyó évi június végéig lesz foganatosítandó.

A szövetkezetről.

Mesés, sőt rosszakaratú híresztelések napirenden vannak, hogy a csongrádi

fogyasztási szövetkezet (ennek az ügyeit ismervén, erről irhatunk csupán) dolgai nem jó lábon állanak. Eme híreszteléseket a szövetkezet titkos és nyílt ellenségei terjeszthetik könnyen hívó emberek között, akik anélkül, hogy az üzlet menetéről megbizonyosodnának, vakon felülnek azok- nak, kiknek nagy örömük telnek abban, ha a szövetkezet eltűnne a földszínéről.

Az egész mende-mondának az alapja pedig az, hogy egyesek éveken át hordott árú árért, miután többszöri felszólításra sem tettek kötelezettségüknek eleget, be- pöröltettek. A pör azonban, hajlandók lévén a fizetésre, visszavonatot. A köszö- net pedig ebből az, hogy áskálódások történnek a szövetkezet ellen.

Hát tegyék, akiknek lelkekre fér, de ez nem fog ártani, mint eddig sem ártott, a szövetkezetnek, mert a jó vezetés mellett szolid alapra fektetett üzlet magamagát kifizeti s tagjai minden vásárlásuk alkalmával, a pontos és jó kiszolgálás folytán, rendszerint osztalékban részesülnek. Ha pedig az alapszabályokban megállapított tartaléktőke eléretik, minek most is kevés hija van, a tagok részvényük után osztalé- kéket kapnak.

A legutóbbi közgyűlésen elhatározottat, hogy ezután majd csak tagok vásárolhat- nak a szövetkezetben. Mi eme felfogásnak nem voltunk akkor sem barátja, mert a kereskedőknek, akik felállították velünk a szövetkezetet, lesz előnyös a kiszolgálás megszorítása. Mindazáltal ha a tagok kö- telezettségüknek tartják, hogy szükségleteiket minden alkalommal a szövetkezetből szer- zik be s ez nem is lehet másként, hacsak azt nem akarják, hogy a mende-monda valóvá váljon, az esetbe a szövetkezet gyarapodása föltétlen bizonyos.

Ami pedig azon híreszteléseket illeti, hogy a tagok számosan lépne ki a szövetkezetből, hát az egyszerűen nem igaz. Mert az utóbbi idő alatt is 2 és 5 üzletrészjegyzés között váltakozott a belé- pők száma. Az üzletvezető személyében történt változás szintén nem érinti hátrá- nyosan a szövetkezetet, mert az új üzlet- vezető úgy szakképzettségénél, mint mo- doránál fogva kedvelt a szövetkezet tagjai előtt. Az irodai teendők is Kádár Henrik ke- reskedelmi akadémiát végzett könyvelő ál- tal láttatnak el lelkiismeretes pontossággal.

Nincs tehát semmi egyéb alapja a kőszá- hireknek, mint a rosszakarat. Ez ellen pe- dig a védekezés nem lehet más, minthogy minden tag a saját boltjából, a szövetke- zetből vásároljon. Mert ne feledje senki el azt az időt, midőn még szövetkezet nem létezett, hogy mennyi panasz volt mindenre. Most is panaszkodnak például, hogy a szomszéd Félegyházán olcsóbb a zsir mint nálunk. De elfelejtették már azt, hogy szövetkezetünk megalakulásakor ugyancsak drágább volt itt mint más he- lyen. Akkor segített rajta a szövetkezet, hozott zsirt jót és olcsót. Hálás és túl- élelmes közönségünk meg is jutalmazta érte a szövetkezetet, megvett belőle 10 szóval is Tíz kilót, a többi a nyakára romlott volna, ha oda nem adja beszer- zési áron, így azután még olcsóbb lett a zsir mint bárhol is.

Tessék bármely tagnak esetleges panaszát vagy a szövetkezet érdekében felmerülő célszerű indítványát az igazgatóságnak be- jelenteni, ahol is a kívánalmak teljesítve lesznek. Ne a széthúzásban virtuskodjunk végre, hanem az összetartás erősítsen ben- nünket minden téren, mert csak úgy boldogulhat az egyes ember, melynek alapján nyugszik a város jóléte is.

Közgyűlés.

F. hó 12-én, a városi képviselők rész- vételével községi közgyűlés tartott. A község házában használandó nyomtat- ványok beszerzésére vonatkozólag kimon- datott, hogy azok ezután a városban levő két nyomdából egyenlő arányban szerez- tetnek be, 1000 ivenként 10 korona egy- ségi ár mellett.

A cs. kir. szabadalmazott osztrák-magyar államvasút társaság a csongrád-félegyházi vasúti szárnyvonal építési költségeihez a hozzájárulási összeg befizetési részleteinek kiterjesztésére irányuló kérelmet nem teljesíti.

Kókai István volt tőkegazda 1896. és 1897. év első felére járó s általa fel nem vett fizetésének kiutalását kéri. Mivel Kókai István a tőkegazdai teendőket «tisztesség indokából» teljesítette, részére a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, de az összeg kiutalását mellőzi.

Községi hatósági munkaközvetítőül Faragó Péter helyett L. Tóth József községi IV. jegyző rendeltetik ki.

Az esküdtek lajstromának összeállítására a bíró elnöklete alatt Faragó Péter jegyző és Fekete Márton községi képviselő küldetik ki. Az összeállított lajstrom még május hóban kihirdetendő s június 1-től 15-ig a községi bírói hivatalban közszemlére kiteendő.

Több kéményseprési és közmunka díj tárgyalása után a közgyűlés László Ignác községi díjnoknak a mértékhibesítő vizsga letétele végett felmerülő költségeihez 100 korona előleget utal, melyet a hitelesítésért járó díjból köteles visszatéríteni.

A képviselőtestület Nagypál Imre bírónak egy heti szabadságidőt engedélyezett.

UJDONSÁGOK.

Tüntetés és kenyérkérés.

Kissé furcsán hangzik ez a kettő együtt, de mivel így történt, hát így van. A csongrádi magyarok tüntetni mentek Budapestre a katonai javaslatok ellen, s ugyanakkor a tápéi kerület országgyűlési képviselője a Csongrád megyében uralkodó nagy munkás nyomorra hívta fel a miniszter figyelmét. A csongrádiak tehát tüntettek s egyben kenyér is kéretett a számukra. A tüntetéssel el lett intézve a haza sorsa s kenyeret is kaptak, nem ugyan a mindig felbukkanó vezetőség részéről, hanem Csongrád megye fő- és alispánja révén. Utmunkálatoknál több mint négy százan kereshetik a mindennapi kenyeret s majdan mehetnek új jog tüntetésre, ha a «vezetőség» azt célirányosnak látandja. Egyébként ennyi az egész. Arról, hogy idehaza munkáljunk egyesek és a város érdekében, Pató Pál szerint, ráérünk arra még. Ha ugyan eddig is sokat nem mulasztottunk . . .

— **Személyi hírek.** A hét folyamán dr. Hamza Géza a szegedi kir. törvényszék elnöke és dr. Tergina Gyula kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő hivatalos ügyben városunkban tartózkodtak.

— **Adomány.** A város előjárósága és a Csongrád és Vidéki takarékpénztár a polgári fiúiskola szegénysorsú tanulói szegedi utazási költségeinek fedezésére 20—20 koronát adományozott. A nemes adakozásért hálás köszönetét nyilvánítja a tanári testület.

— **Angyalkák majálisa.** A csongrádi magán ovoda kis növendékeinek a f. hó 23-án a népkertben majális rendeznek. Az apró kis emberi lények d. u. 3 óraker zeneszó mellett indulnak az ovoda helyiségéből. Azt hisszük, hogy úgy a szülők, valamint a felügyelő-bizottság tagjai közül azonfelül mindazok, akik a parányi népség őszinte örömeiben gyönyörködni szeretnek, részt fognak venni a majálison.

— **Halálozás.** Séhlya Sándor volt csongrádi tanyai tanító, mint részvétellel értesülünk, f. hó 8-án Majsán jóbblétre szenderült. Az elhunyt Csongrádon a Bokrosparti iskolánál közel 30 évig oktatta nagyszámú növendékeit s a tanításban való lelkiismeretes ügybuzgalma a körzet szeretetét biztosította számára. Nyugodjék békében!

— **100 tagú küldöttség.** A fővárosi lapok azt írják, hogy Csongrádról 100 tagú küldöttség járt fent Budapestre Apponyi Albert gróf képviselőházi elnöknel, titakozni a katonai javaslatok ellen. Mi, mint

csongrádiak végtelenül kíváncsiak vagyunk a betűjegyzékes névsorára annak a 100 tagú küldöttségnek; ha egyebért nem is, hát csak azért, hogy volt-e hujja a száznak.

— **Miért tüntet?** Egyik polgártársunk, ki fiatal korában mint köztívész kénytelen volt résztvenni Bosznia okkupációjában, egy alkalommal a nagy forrásban masírozott ezredével az országúton. A t. köztívész ur, aki nem szokta meg itthon a kemény dolgot, sem pedig az éféle gyors tempóban való menetelést, úgy akart kifogni a tisztéken, hogy az országút szélén hasravezette magát, azzal a kijelentéssel, hogy ha mindjárt felnégyelik is, vagy nyársra huzzák, tovább egy tapodtat sem megy. A tiszt urak nem igen érték rá a t. köztívész úrral vesződni: hanem azt tették, hogy valahány elmasírozott mellette, a kardlappal mind végighúzott a heverő köztívész püspökfalatján. Most 25 év után is emlékezetében van az illetőnek az a bizonyos kardlapozás és így azután nem csoda, ha ma ő a fő-főtüntető a katonai javaslatok ellen.

— **Tiszai-hid befejezés előtt.** Nagyon előrehaladtak már Szentés és Csongrád között a hidépítés munkálataival. Teljesen készen állanak a hidpillérek és a két paron az ártéri rész vasszerkezete is. Most a Tisza meder fölött levő középső rész vasszerkezetének szögelésén dolgoznak nagy erővel úgy, hogy e munkát augusztusban befejezni reménylik. Október elsejére bizonyosan átadható lesz az új hid a közúti forgalomnak és a vasúti összeköttetés se fog magára sokáig várni. A hid 2 millió 400.000 koronába kerül.

— **Az új helyesírás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadott iskolai helyesírásra vonatkozó szabályok gyűjteménye a Hivatalos Közlöny külön számában jelent meg s lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

— **Tanoncok gyónása.** A tanulók legeléggyatottabbika az iparos tanonc. Hetenként 2—3-szor részesülnek oktatásban s csak az marad meg náluk, amit e rövid idő alatt elsajátíthatnak, mert odahaza gazdáik inkább felhasználják őket szabad idejükben házi munkákra (tisztelet a kevés kivételnek) mintsem olvasgatásra időt engednének nekik. Az ipartörvény pedig azért van, hogy az legtöbb helyen csak tessék-lássék módon hajtassék végre. Így például az iparhatósági megbízott urak egyáltalán nem teljesítik kötelességüket s Csongrádon műhelyvizsgálatról szó sincs, minek következtében sok tanonc az ipariskolába be sem iratkozik. Ilyen elhanyagolt ügy volt eddig a tanoncok hitoktatás dolga is, mi azonban a jövő tanévtől megváltozik. Porubszky József plebános úr több órán át vett fáradságot magának, hogy a tanoncok lelkiügyeivel foglalkozzék. A katolikus növendékek f. hó 11-én és 12-én a plebáni templomban szent gyónást és áldozást végeztek.

— **A Tisza-Duna csatorna.** A kereskedők és iparosok a kereskedelem és ipar szomorú helyzetére való tekintettel, pünkösdkor értekezletre fogják összehívni a vidék iparosait, gazdáit és kereskedőit, hogy megbeszéljék azokat a teendőket, melyekkel az agályos helyzeten segíteni lehetne. Elsősorban a Tisza-Duna-csatorna kiépítését fogják sürgetni a kormánytól.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 9-én délelőtt tartotta e havi rendes ülését, Csató Zsigmond dr. főispán elnöklése mellett a vármegyei ház kistermében. Miután a főispán az ülést megnyitotta, Cicatricis Lajos dr. alispán terjesztette elő a közigazgatási előadmányokat, melyek közül kiemelendőknek véljük a következőket: — Eördögh Aurél volt urad. tiszt örökösei a belügyminiszterhez fordultak panasszal a vármegyei árvaszek ellen. A miniszter ezt a panaszt leküldte és a közigazgatási bizottság most Cicatricis alispán elnöklete alatt Petrovics Soma és Szedler János bizottsági tagokat küldte ki vizsgálatra.

Alispáni előterjesztésre ezután hivatalon kívül történt dolgok miatt vizsgálatot rendeltek el Nagy Sándor városi árvaszéki ülnök ellen. Bejelentette az alispán több műútépítés dolgában a megtartott zárt ajánlati versenytárgyalás eredményét, amihez képest felhatalmazást kapott, hogy a vállalatokra nézve a legolcsóbb ajánlattevőkkel a szerződést megkösse. Bemutatta azután az alispán a szeged-csongrádi törvényhatósági út csongrád-csanyi szakaszának műútépítési terveit és felhatalmazást kért és kapott arra, hogy a nagy munkahiányra való tekintettel az útszakasz földmunkájának kivételére nézve a megyebeli földmunkásokkal tárgyaljon és velük e munkát soron kívül is elvégeztessék. Végül Albertényi Antal számvevői kirendeltségi főnök ismertette az 1901—1902. évi vármegyei közúti zárószámadást, melyet észrevétel nélkül jóváhagyva, az alispánnak további intézkedés végett kiadtak.

— **Hegyi levele.** Hegyi Antal levelet irt a szegedi ügyvédjéhez és felvilágosítást kért a törvényszék előtt folyamatban levő bűnügyeire nézve. Hegyi azt írja, hogy neki fogalma sincs arról, miben álljanak voltaképpen az ő állítólagos bűncselekményei; írja továbbá, hogy fűtyül az összes magyar bíróságokra. Egyébként jól érzi magát Amerikában és «sültbolond» volna, ha újból hazatérne. Arra különben, hogy ügyvédjének a fáradozását is megfizesse, legtávolabbról sem gondol a fairporti lelkész úr.

— **Mulasztó tankötelesek.** A kisteleki állami iskolák tanítótestülete jegyzőkönyvileg arra kérte fel a tanfelügyelőt, utasítsa a községi előjáróságot, hogy a tankötelesek iskolába járására jobban ügyeljen fel, mert egy-egy osztályban ma alig van több mint 15—20 tanuló, a többi gyereket elszegődítetik a szegedi tanyákra kanásznak, minek. A testület azt kéri, hogy a tanfelügyelő esetleg Szeged város tanácsát is hívja fel minden olyan gazda megbírságolására, aki 12 éven alul levő gyermeket szolgálatába fogad.

— **Kútba esett.** Báró Géza 2 és fél éves kis leánya f. hó 14-én az udvaron játszózatott s a kútba esett. Testvére azonnal beszaladt a szobába elmondani a szerencsétlenséget, mire az ott levő Kecskés Imre létrát eresztett a két öl mélynyi vízbe s a kis leányt szerencsésen kimentette. A kis leánynak nincs semmi baja, azonban az anyja az ijedségtől erős szivdobogásba esett és súlyos betegen fekszik.

— **Rajta vesztett.** Farkas Jánosné Kolompár Rozália a múlt évben Mindszentben egy asszony zsebéből 4 korona 80 fillért kilopott s mivel eme szarkatermészet harmadizban nyilatkozott meg nála, a szegedi kir. törvényszék 2 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. A elítélt fellebbezett, de a Kuria helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

— **A lány miatt.** Ne az asszonyt, hanem a lányt keresd. Ez a közmondás korrigáltatott meg a f. hó 10-én Orbánnál tartott szőlők-közötti búcsún. Az eset ez: Pölös Ferenc és Fölföldi Rókus homoki legények egy leányt szerettek. A leány hitgette ezt is, azt is. A búcsúra Fölföldivel ment, visszafelé pedig Pölössel kísértette magát. Fölföldi ezért bosszút forralt, az úton meglette őket s egy husággal Pölöst megtámadta. Pölös azonban támadójának kezéből a botot kicsavarta és Fölföldit fejbe vágta. Az ütés oly szerencsétlenül érte a legényt, hogy koponyája megrepedt és belehalt. Állítólag a leány biztatta fel, hogy támadóját üsse le. Fölföldi Rókus, ki csak 22 évet élt, a héten temették el, Pölöst pedig bekísértették. Pölös Ferenc, kit a homokiak jóra való csendes legénynek ismernek, végzetes tettének hatása alatt egyre sir, hogy ő, akit Fölföldi támadott meg, nem akarta legénytársát agyonütni. Az Orbáni búcsúnál nem az első szerencsétlenül kimenetelű eset ez s talán célszerű lenne az Orbáni napi búcsúszokást abbahagyni.

— **A vágóhid.** Csongrádváros tavaly elhatározta egy új vágóhid felépítését, amelyhez a tavaszszal hozzá is fogtak, s a munka oly serényen folyik, hogy az épületek már fedél alá kerültek s e hó vége felé már teljesen készen lesznek. A vágóhid elhelyezése, a holt Tisza parton szerencsésen van kiválasztva és kevés költségbe került, úgy, hogy ehhez hasonló és célszerű vágóhidat ily kevés költséggel keveset építettek az országban, ami annál inkább megérdemli az elismerést, mert a berendezés semmi kívánni valót nem hagy fenn, s teljesen megfelel a mai kor igényeinek. Az elismerést Sóllya Gyula főjegyző és Cseuz Imre járási állatorvos uraktól senki sem tagadhatja meg e sikerült alkotásért, s mi is szívesen konstatáljuk, hogy ezt nagyrészt az ő buzgó fáradozásuknak köszönheti Csongrád község.

— **Rossz szokás.** S. I-né tanyai asszony szokásba vette, hogy piacok alkalmával a zsebeket kikutassa s már többször volt e miatt baja rendőrséggel, de tagadása révén mindig szárazon maradt. F. hó 12-én sajtra éhezett s egy szegény asszony egyetlen sajtját cente el, de újra rajta vesztett s Gyánti István rendőrbiztos vette őrizet alá a rossz szokású asszonyt, aki régi szokásához híven most is tagadta az esetet.

— Hát hogy került magához a sajt? — kérdezte a biztos.

— Nem tom', csak néztem, néztem, osztán együtt onnan.

— Az nem volna baj, de minek vitte magával a sajtot?

— Azt én kéröm, magam sem tudom, hogy került hozzám.

Majd a tárgyalás alkalmával felvilágosítják a nehéz emlékeztető asszonyt.

— **Rákóczy-ünnep.** Kétszáz éve annak, hogy II. Rákóczy Ferenc zászlaját 1703-ban Beregszászon, Tarján és Váriban kitűzték. Rákóczyt a nemzet hőseivé avatta s emlékeztető kegyelettel ünnepelték országsszerte. Hazafias érzéséhez híven, a csongrádi áll. polgári fiúiskola tanári testülete növendékeivel együtt f. hó 31-én, pünkösdi napján az intézet rajztermében Rákóczy-ünnepet rendez. Reméljük, hogy városunk hazafias érzésű közönsége, nem úgy mint más hivatalos iskolai ünnepen, érdeklődő megjelenésével emelni fogja az ünnepély fényét. A csongrádi fiatalság ilyenmő mozgalmáról is vettünk hírt, de ez kitartás hiányában aligha valósul meg.

— **Május 21.** F. hó 21-én lesz ötvennégy esztendeje, hogy dicső emlékeztető hős honvédek Budavárat bevették. A fővárosban s nagyobb vidéki helyeken hazafias ünnepélyt rendeznek e napon.

— **A népkert.** Csongrád városnak ma már disze a népkert, amely most az akácok virágzása idejében olyan szép üdülő hely, hogy valósággal jótétemény a közönségre nézve. Lesz is elég látogatója, mert jelenlegi bérilője látszik, hogy nem sajnálta a fáradságot és költséget, csak hogy minél csinosabbá tegye a szép kertet, s már most is látszik, hogy egy-két évi gondos-ápolás, kezelés mellett mire fejlődhetné ez az üdülőhely, s mily hasznára volna a közönségnek. A mulató közönség is élvezi e szép nyári helyiséget, a mely az acetilen világítás mellett igazán festői képet nyújt a sétáló közönség előtt. A helybeli népzenezek bizony lehetnének annyi figyelemmel a közönség iránt, hogy hetenként legalább egyszer térzenét rendeznének a sétáló közönség szórakoztatása céljából, minden tányérozás nélkül, amelyért az ifjúság másképp kárpótolná őket. A népkertben minden vásár- és ünnepnap van népzene, — s hétköznap is sokan keresik fel az úri közönség köréből, mert igazán ennél szebb helye, nyári helyisége nincs Csongrádnak. Kár hogy a cukrászda helyisége nincs még ellátva acetilen világítással. De az is remélhetőleg meg lesz, s rá is férne egy kis igazítás a város részéről erre a faalkotmányra is.

— **A szentesi kórház megnyitása.** Szentes város teljesen modern új kórházat épített és szerelt fel, melyet e hó 24-én nyitnak meg nagy ünnepélyességgel. A vármegye közönségének nevében dr. Cicatricis Lajos alispán meghívta az ünnepélyre a városi képviselőtestület és a megyebizottsági tagokat is.

— **Fegyveradó.** A törvény szerint f. évi június hó végéig mindenki köteles bevalani, hogy fegyvere van-e és ha van, hány darab? «Fegyveradót fizet mindenki — így szól a törvény — a birtokában levő, vadászata használható löfegyverek után, ugyszintén azon fegyverek után, melyek családtagjai, vadász cselédjei, vadak gondozására és erdőterületek őrzésére alkalmazott cselédjei, valamint mező, szőlő vagy erdőgazdaságban alkalmazott csőszök, pásztorok és erdőkerülők birtokában vagy

használatában vannak». Már ebből látni lehet, hogy fegyveradót fizetni kell — s aki nem jelenti be fegyverét az adóhivatalnak f. évi június hó végéig — minden eltitkolt fegyver után 40 korona bírsággal büntethető, amely összegből 1/3 rész a feljelentőt illeti. Jó lesz tehát bejelenteni a löfegyvereket!

— **Beküldetett.** Közöljük az alábbi sorokat minden megjegyzés nélkül — ajánlva az előjáróság szíves figyelmébe: Tekintetes Szerkesztőség! A napokban a Magtár-utca mellett vitt utam, s csodálkozva láttam, hogy a városbáza udvarának téglafalkeletése még most is vakolatlanul áll, ami nemcsak elcsúfítja a környéket és rossz példát mutat a közönségnek — hanem kárt is okoz a városnak, minthogy a csupaszon hagyott téglafalakat az eső átmedvesíti és rongálja. Azt is megdermelné e szépen helyreállított épület, hogy a Magtár-utca néző homlokzata előtt a hiányzó járdát építtesse ki az előjáróság. Kérem ezen soraim közlését. *Egy adófióelő.*

— **Lóverseny.** Cegléden f. hó 26-án lóverseny tartatik, mely körülményre felhívjuk gazdaközönségünk figyelmét.

— **Az árva.** Barabás Béla képviselő a függetlenségi párt eme gyűjtő beszédű tagja, a mult vasárnap tartott tiltakozó népgyűlésen Csongrádot olyan árvaleányhoz hasonlította, kit mindenki sajnál, ki nek tiltakozó szavát annál is inkább megfogják hallgatni: mert árva. Hát annyi igaz, hogy Csongrád mióta polgári jogainak gyakorlásától megfosztották, nagyon is hasonlít az árvához, de az olyan gazdag árvaleányhoz, kinek kezére már csak azért is áhítoznak: mert nincs anyósa. Azt hisszük, ennek az árvaleánynak Barabás Bélának is azért udvarolnak, hogy kezét, ha nem éppen a saját maguk részére, de hozzátartozóik részére megnyerhessék. Pedig ennek az árvaleánynak ez idő szerint sem jobbra, sem balra kacsingatni már csak azért sem illik: mert árva.

— **Fagyos szentek.** Dacára annak, hogy Szervác, Pongrác és Bonifác valamikor nagyon jámbor, istenfélő férfiak valának, kik éppen emiatt tiltakoztak a «boldog»-ok közé, mégis a földművelő nép e három szent férfiú nevét a legnagyobb rémülettel szokta emlegetni. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy május 12, 13 és 14-ik napja körül szokott a gyümölcs és szőlőtermés elfagyni. Hát most a «fagyos szentek» megkímélték ugyan bennünket: hanem azért a tavasz baj nélkül mégsem mult el. Egész áprilisban 1-től 30-ig hideg fagyos idők voltak, sőt május 1—2 között köd is volt, mi a kékszilvát, a nagymeggyet egészen és a cseresnyét részben tönkretette. A szilvadarázs meg a ringló és a tarkaszilvát köpte be, miért azután ezek le is fergesedtek. Hátra lenne még Orbán napja. Ez a szent azonban már néhány év óta megbecsüli magát, legfőképen csak az szokott történni, hogy az Orbánnap bűcsük alkalmával a homoki legények egymást félholtra verik. De hát az is megtörténik, amint az idén már egyszer meg is történt, hogy Szent Orbán tisztelőre egy-kettőt agyon is ütnek.

— **Megeyi munka a kubikosoknak.** A vármegyei közigazgatási bizottság szombati ülésén Cicatricis Lajos dr. alispán, a megyében érezhető nagy munkahiányra való tekintettel felhatalmazást adott magának a műúttá képzett tervvezet szeged-csongrádi közút csongrád-esanyai szakaszán a földmunkának közvetlenül a megyebelie földmunkások által, még az építési terv végleges megállapítása előtt való megipittetésére. A bizottság az alispánnak erre a felhatalmazást meg is adta és így az alispán már a f. hó 11-én itt járt Csongrádon Weisz Zsigmond kir. államépítészeti hivatali mérnökkel és 17.600 köbméter földmunkát gyalogos munkásoknak, 19.625 köbméter földmunkát pedig kocsival dolgozó napszamosoknak adott ki, mely munkánál 300 gyalogos és 150 kocsi napszamos az aratás megkezdéséig állandó foglalkozást talál. A munka egy részét

mindszentiek kapták. A munkálatokat Csongrádtól kiindulva már megkezdtek.

— **Vád alá helyezett volt képviselő.** A szegedi büntetőtörvényszék a csongrádi képviselőválasztás eseményeiből kifolyólag bűnügyi tárgyalást indított Baross János dr. volt csongrádi képviselő ellen az alapon, hogy a polgárok képviselőválasztói joga ellen a büntetőtörvénykönyv 186. §-ába ütköző büntetendő cselekményt követett el, mert etetett és itatott. Az ügyészség vádirata ellen Baross János dr. kifogásokkal élt, melyeket azonban a törvényszék vádtanácsa most elvetett és vád alá helyezését kimondotta. Ilyefonrmán a szegedi törvényszék nagytermében folyik majd le legközelebb a csongrádi képviselőválasztás utójátéka. Nem volt hát elég, hogy Baross Jánost csupán feltevésből kiindulva megfosztották mandátumától: hanem a secessió igazságszolgáltatás még ráadásul vád alá is helyezi.

— **Fegyelmi határozatok.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya a f. hó 9-én, szombaton délután tartott ülésében több vármegyebeli tanító fegyelmi ügyében hozott ítéletet. Nevezetesen fegyelmi eljárás folyt Schmiedt Herman horgosi, Bobovnik László és Greskovic Lajos kisteleki állami iskolai tanítók és Nagy Etelka szentesi óvónő ellen. A fegyelmi választmány a két elől nevezett tanítót most hivatalvesztésre, Greskovic Lajos tanítót és Nagy Etelka óvónőt pedig pénzbüntetésre ítélte.

— **Megtámadott mérnök.** Mindszenten nagy a munkahiány s hogy ennél fogva bekopogtat a nyomor is, mely ott már zendülésre is készítette a dolgok nélkül levő nagy munkástömeget, ez a körülmény élénken foglalkoztatja az irányadó köröket. A mult héten vonultak a munkások tömegesen Weisz Lőrinc négybértlőhöz, követelőzni, most pedig — mint bennünket értesítenek — f. hó 8-án a Pallavicini uradalom mérnökével, Vigh Gyulával szemben léptek fel veszedelmesen. A nevezett mérnök szokta ugyanis az uradalmi kubikos munkára a kubikosokat felfogadni. Az idén azonban nem volt az uradalomban ilyen munka s a mondott napon mintegy 2—300 főből álló csoport vonult a mérnök lakása elé, folyton kiáltozva:

— Adjon nekünk munkát, vagy pénzt!

A helyzet mind veszedelmesebb jelleget kezdett öltetni, mikor Tary István járási főszolgabíró a munkások közé ment és nyugalomra intette őket, megmagyarázva, hogy a mérnök nem fogadhat fel munkásokat, ha munka nincsen. Ugy látszott, hogy ez a beszéd lecsillapítja kissé a lázongókat, mert szétoszlottak. Este azonban ismét összejöttek és számuk ezúttal már közel 500 volt. Elhatározták, hogy az éj folyamán tüntetést rendeznek. A főszolgabíró ennek a hírére intézkedett, hogy a közel községek csendőrei menjenek át Mindszentre. Ez meg is történt és az így összevont legénység kivonult az utcákba, várva a zavargókat. Azok azonban a fegyveres erő látára nem merték tervüket végrehajtani. A csendőrség egész éjjel talpon volt és azóta is készenlétben van, mert még mindig zavargásoktól tartanak.

— **Hegyi Antalt újra körözik.** Ez a kilencedik körözés neves emlékü volt plébánosunk iránt. Most Fekete Lajos és társainak választói joga ellen elkövetett vétségeért keresi a kir. törvényszék. És így jönnek még számosan más kis körözések ad maiorem dei gloriam.

— **Falb jóslása májusra.** Május havában — így jósol Falb — a lecsapódások bőségesek lesznek. A hónap első harmadában gyakoriak az esőzések, de nem nagymérvűek. Az aránylag alacsony hőmérséklet dacára zivatarok is várhatók. A hónap második harmadában a lecsapódások és a zivatarok szaporodnak, annyira, hogy áradások lesznek. A hőmérséklet normális. A harmadik harmadban még bőségesebbek lesznek az esőzések, helyenkint áradásokkal. A hőmérséklet tetemesen alább száll, mire az utolsó napokban az időjárás nagyon szárazzá válik.

— **A gőzgépközlelők és kazánfűtők képe-**sítő vizsgálói Szegeden május hó 24-én délelőtti 9 órakor fognak megtartatni a városi új vizműtelepénél. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények 6—10 nappal előbb küldendők be a kir. kerületi iparfelügyelőséghez Szegedre, Szilágyi-utca 1. szám.

A szerencse-kerék és a szerencse-szekér. Az öreg Faludy Ferenc csak Fortuna hintóját ismerte és szépen megénekelte, hogy benne mindenki okosan üljön és úgy forgassa tengejét, hogy ki ne düljön. A szerencse kereket aligha ismerte, mert akkor erről bizonyára dicshymuszokat zengedezett volna a költő. Hogy is ne, midőn a szerencse-kerékből jut el az emberhez a legkézzelfoghatóbb szerencse: a főnyeremény! Csak kormányoznunk kell saját elhatározásunkat és oda irányítani, hogy sorsjegyet vásároljunk. És pedig osztálysorsjegyet. Mert ezzel legkönnyebben juthat el hozzánk az igazi szerencse. Azután okosan kell tartanunk a már birtokunkba jutott szám mellett, mert Fortuna asszony nemcsak megbecsüli, hanem fényesen is jutalmazza állandó hűségünket. Ez a módja annak, hogy a szerencse-kerékből Fortuna asszony fogatán jusson el hozzánk a főnyeremény. A legutóbbi 600.000 koronás főnyereményt is így nyerte 4 szerencsés család a Török A. Társa bankházában (Budapest, fő-üzlet: VI., Teréz-körút 46.; fiókok: Váci-körút 4., Muzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.), vásárolt 57080. számú sorsjeggyel, ennéltozva ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a szerencsés és megbízható Török-cégnél szerezz be sorsjegyeit, mert az a bankház yevőinek minden teljes biztosságot nyújt, tekintettel arra, hogy legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban.

Cseplési szén. Olvasóink szives figyelmét felhívjuk a *Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest,* mai hirdetésére.

Orvosí körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

CSARNOK.

Monna Vanna-história.

Mielőtt történetkém elmondásába fognék, illendőnek tartom kijelenteni, hogy az egész esemény a modern világ légkörében történt s így nagyon csalatkozónak, aki hősookról, trubadurokról és szende várkisasszonyokról ábrándoznék.

E rövidke előszó után, azt hiszem, bátran belefoghatok elbeszélésembe.

Weisz Henrik úr a tönk szélén állott. Már napok óta csak a sóhajtásból élt és azokból a jóságos, szerető pillantásokból, miket jóságos neje juttatott neki. A börze mindent elvitt. Vagyont, jóllétet, kényelmet, — s adott helyettök marcan-goló önvádat és szomorú kilátást a szegénységre.

Weisz úr még nem szólt egy szót sem Ellának a közeli bukásról s így az nem is sejtette, hogy férje ura miért sápadozik napról-napra s miért fogyatkozik óráról-órára.

Weisz úr pedig egy utolsó mentő kísérlethez folyamodott. Elküldte apját Kövy Dénes úrhoz, aki feleségének hosszú ideig udvarolt s akit egy alkalommal — még ideje korán — kidobott házából.

Hajdanában még üzlettársak voltak, jó barátok, kik vagyonszösségben éltek; csak hogy Weisz úr nem akarta a hitvesét is a közös szereményhez sorozni, úgy gondolkozván, hogy amit saját firmája alatt szerzett, ahhoz csak neki van törvényes joga.

Ezen kaptak aztán össze a jó pajtások, az üzlettársak... Így dőlt aztán romba a Kövy és Weisz cég, így lett mindegyik a maga ura.

Kövy úr nemsokára megnősült, de nem tudta fejéből kiverni Ellát; érezte, hogy azt az üdvöt, mit Ella nyújtott neki, nem pótolja hitvese.

Pedig Leontin szerette férjét, csak hogy sohasem volt alkalma szerelméről bizonyosságot tenni, s ez fájt neki.

Végre is az ilyen házas élet nem ér valami sokat, Kövy úr még hozzá csapodár is volt; így aztán közös elhatározással beadták a válópert.

Ilyenek voltak a viszonyok s ilyen volt az éghajlat Kövy úrnál, amikor belépett hozzá — Weisz úr atyja.

A derék öreg tudományos képzettségű ember volt, ismerte az összes részvények árfolyamát, könyv nélkül tudta még az egy év előtti értékek kurzusát, szóval igazán befentes börziánér volt.

Weisz Pinkász úr rövid bevezetés után előadta a szegény Henrik szomorú helyzetét és folyamodott ahhoz a barátságához, mely hajdanta egybefűzte őket s amit szétszakított a nő.

Kövy Dénes itt gondolt egyet. A logikája nagyon egyszerű volt. Ábból állott, hogy amit szétszakított a nő, azt a nő újra összefűzheti; így legalább megszaz az elégtétel is, megmarad a káposzta is, de a kcske mégis jóllakik.

S megtette ajánlatát...

*

Weisz Henrik úr gondterhelt fővel járt föl s alá szobájában; míg a szomszédból behangzott a zsurozó társaság jókedvű, gondtalan zsvaja.

Weisz úr e pillanatban atyja felé fordult, kezét ajkához emelte s bambánki-bámult az utcára, hol fürge hópelyhek játszadoztak vig játékok.

— Holnap éjjel?

— Holnap éjjel! ismételte az öreg Weisz.

— De hogy szóljak Ellának? Oh, ez a szegény, hiszen még azt sem tudja, hogy a tönk szélén állunk. Az az átkozott Kövy tudta, hogy hová sujtson. Mit is mondott tulajdonképpen?

— Kisegít bajodból, társul fogad; s mindezt nőd kéri holnap éjj —

— Elég rivalgott Henrik úr, Elég!

— Válasszál! Boldogság boldogtalansággal vagy boldogtalanság boldogsággal kell-e?

— Egyik sem! Inkább a halál. Csak ne volna olyan nehéz meghalni, csak ne tudnám, hogy milyen szép az élet.

Az öreg Weisz nemsokára elbucsuzott fiaitól! figyelmeztetvén, hogy erős legyen az elhatározásában... s ne áldozzon föl mindent az ideális érzelemért...

Weisz úr pedig bölintott egyet atyja jóakaró tanácsaira, aztán elváltak.

Mikor az ajtó bezárult atyja mögött, visszaült íróasztala elé és át — meg át gondolta helyzetét.

Nem volt elég bátorsága ahhoz, hogy Ella elé álljon azzal a föltétellel, amit a kegyetlen Kövy áldozata fejében követelt tőle.

Egyenes uton tehát mire sem mehetett. Elővette tehát a másik szellemét a furfangot.

Egy éjjelt töltött ébren. Ez alatt volt

alkalma, hogy megássa azt a vermet, — melybe Kövy urat bele akarta ugrasztani.

*

Másnap reggel Weisz úr elment a vad Prinzuvallékhoz, Kövyhez, aki elégedetten dörzsölte kezeit, mikor meglátta hajdani üzlettársát.

— Eljöttem! szólt Weisz Henrik úr re-zignáltan.

— Tessék helyet foglalni. És ha tetszik, megköjtük a szerződést.

— Ahogy tetszik.

— Ma pontban tíz órakor ott leszek.

— Az ajtóban várom Kövy urat.

— Helyes!

— Ott aláírja a föltételeket. Két tanú jelenlétében.

— Helyes.

— Aztán... aztán... öné legyen a boldogság!

— Amire évek óta szomjaztam hiába!

— Nem gondolja, hogy több a kegyet-lenség tettében, mint az áldozat.

— Megfizetem ám!

— Igaza van! Isten önnel!

— Este tíz órakor ott leszek!

Ezzel Weisz úr könnyező szemekkel ment... ment Leontinhoz.

*

Leontin szívesen fogadta Weiszet és nagyon meghatotta az a szomorú helyzet, melybe a sors szegényt sodorta. Emellett tetszett neki az alkalom, amely kínálkozott, hogy Kövy urat, az ő válófélben levő férjét kijátsza.

*

Este tíz óra. Mélyen befátyolozva lépett be Leontin Weiszékhez. A szoba sötét volt.

Weisz úr megsúgta, hogy feleségét még délben anyjához küldte s így nincs mitől tartania. Alig öt percre rá jött a vad Kövy Dénes két tanúval a szerződés megkötése céljából.

*

Az éj elmúlt... Kövy úr rosszkedvűen ült szobájában, mikor belépett Weisz úr.

— Isten hozott, Henrik.

— Szervusz Dénes! Nos?

— Hagyd el barátom Ne szóljunk róla. Maradjunk csak továbbra is üzlettársak, legyen közös a vagyonunk — de a nődből többet nem kérek!

Igy csalódott Prinzuvalle — Kövy úr — s így maradt ép továbbra is Monna Vanna — Weisz Henrikné.

*

Azóta békés egyetértésben élnek egymással Kövy és Weisz; jó barátok, mert Kövy úrnak eszébe se jutna közeledni üzlettársa nejehez, — úgy gondolkozván: «Nem mind arany, ami fénylik.»

Láng Jenő.

Szerkesztői üzenet.

S. E. Helyben. Verse nem közölhető.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Schottola Ernő

a gumigyártás

meghonosítója.

Budapest, Andrassy-ut 2.

A szőlőbeni tavaszi munkálatoknál legfontosabb két eszköz, u. m. szőlőmetsző ollók és ojtókések egmegbízhatóbb bevásárlási forrása.

Szőlőmetsző ollók kaphatók egészen öntött acélból **jótállás mellett.**

Szőlőojtókések legfinomabb solingeni gyártmány, **drezdai modell** szerint, **jótállással.**

«Duplex» gumi ojtószalag a legmegbízhatóbb kötözőszer fás- és zöldhajtáshoz, gyári árban.

Kimerítő képes árjegyzék ingyen és bérmentve — küldetik meg. —

Legjutányosabb cséplési szén
az elsőrendű tatai brikett és tatai darabos szén.

A porosz szenet is teljesen pótolja.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Borovicska.

(Fenyőpálinka.)

Garantált hamisítatlan
árú. Kiváló szer minden-
 féle **gyomorbetegség** el-
 len. Eltávolítja a **szivaro-**
zás által okozott **nyálkát.**
Kitűnő üdítő ital. 3 liter
 ára postán **7 korona.**

Freiberg és Sámuel
 Privigye. (Nyitra megye.)

FÉLIX GYÓGY-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés vasuton Nagyváradtól fél, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolban. Május-
 augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik
 Nagyváraddal. Az új vasúti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírv 49 C. meleg természetes hévíz javalva van: az ízületek és izmok
 csúszos bántalmainál, idült s különösen savas ízületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodások-
 nál, kőszénnyél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál);
 különösen borbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek
 esetében. Állandó fürdőorvos: dr. Matolay Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól
 3 fnt között váltakezik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal és tekeasztallal. Terra-
 szok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő ő-
 s-erdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendsze-
 resítve. Állandó kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-
 fürdő elismert fő konyhája és pincéje készen várja a legkülönbözőbb igényű ven-
 dégeket. Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t. ven-
 dégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel **Kernáts János**, bérlelő.

Uraik figyelem!!

Az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság Budapest, VII., Csömöri-út II.

15 és 18 forintért

készít remek szabással és szakértelmű kidolgozással divatos férfi öltönyöket finom gyapjú szövetből.

Minták és mérték utasítás küldése ingyen. Ha az ország bármely részében egy helységben 3 meg-
 rendelés biztosítva van, értesítésre oda küldjük utazó szabászunkat gazdag mintáinkkal. A t. megrendelő
 semminemű költséggel nem lesz megterhelve, mert utazó szabászaink évi vasuti bérletjeggyel vannak ellátva.

Szíves megkereséseket kér

az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság, Budapest, VII., Csömöri-út II.

Klein Adolf főszabász.

A párisi világiállításon „Grand
 Prix” a legnagyobb kitüntetés.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 ló-
 erejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű Compound-lokomobiljait és végre

„**Millennium**” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marok-
 rakó- és kévekötő-aratógépeit, továbbá
 acélöntésű ekefevel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **Márkus József**, Orosháza.

1597/1903. tkszám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Kátai Pál végrehajthatónak — Kaciba Ist-
ván végrehajtást szenvedett elleni 100
korona tőke, ennek 1902. december hó
1-től járó 5°/_o-os kamatai és 24 korona
eddig s a még fölmerülendő költségek
iránti végrehajtási ügyében a csongrádi
650. sztkvben A. I. sorsz. a. felvett Ka-
ciba István és Kaciba Mihály nevében álló
1085. hrszámú beltelekes ház, — az 1881.
LX. t. c. 156. §-ának d. pontja alapján
egészben, — 800 korona kikiáltási árban
1903. évi június hó 9-ik napjának délelőtti
9 órájkor a csongrádi kir. járásbíró
helyiségében árverés alá fog bocsátani
s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
Venni szándékozók tartoznak a kikiál-
tási ár 10°/_o-át készpénzben vagy ovadék-
képes értékpapirban a kiküldött kezéhez
letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen
elhelyezett bánatpénzről kiállított elismer-
vényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő rész-
letekben és pedig az elsőt az árverés nap-
jától számított 30 nap alatt, a másodikat
60 nap alatt, a harmadikat pedig 90 nap
alatt, mindig az árverés napjától számított
5°/_o-os kamattal együtt a csongrádi kir.
adóhivatalnál lefizetni s a vétel után járó
kincstári illetéket viselni s az ingatlanon
levő épületeket tűzkár ellen biztosítani.
A bánatpénz az utolsó részletbe fog be-
számíthatni.

Kelt Csongrádon, a kir. bíróság mint
tkvi hatóságnál 1903. évi március hó
28-án.

Laurisin Miklós
kir. albiró.

Déli Jég- és Viszontbiztosító-Társaság
magyarországi osztálya.

BUDAPEST, Váci-utca 20-ik sz. a.,
az «Adriai biztosító társulat» házában.

Báró Podmanický Frigyes intéző.
Teljesen befizetett alaptőke 3,000.000 kor.
Tartalékok . . . . . 2,967.379 »

E társaság, mely a cs. és kir. szab.
«Adriai biztosító-társulat» védnöksége alatt
alakult, mindennemű terményeket biztosít
jégkár ellen és a t. c. biztosító közönség-
nek a legelőnyösebben megállapított biz-
tosítási feltételeket nyújtja.

A biztosítási díjak igen jutányosak s a
felmerülő károk a leggyorsabban és leg-
pontosabban térítetnek meg.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és kö-
zelebbi felvilágosításokat készségesen ad-
nak az «Adriai biztosító-társulat» magyar-
országi osztálya, valamint összes vezér-,
16- és kerületi ügynökei.

Kerületi ügynökség: Váradi Jakab.

Értesítés.

Vas-, fűszer- és rövidárú
üzleti állványok olcsó áron
megkaphatók, cím a kiadó-
hivatalban.

Mészáros Miklós

a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22-24.

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főárudájából való
közvetlen beszerzését **eredeti árakban** :

$\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— korona.

==== Megrendeléseket célszerűségi postautalványon kérem. ====

Huzás már május hó 22 és 23-án.

Igazán!

"Fogfájás"

segít
nagyszerűen
utolérhetetlenül
rovar irtá-
son.

Kapható Csongrádon:
Bagossy József, Váradi Jakab urak üzleteiben és a Csongrádi Fogyasztási Szövetkezetben.

Szentesen:
Schultz István, Dobray Sándor, Eisler Lajos, Horváth J. és Társa, Ifj. Kovács Sándor és Szépe Károly üzleteiben.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek
bárba járgány-csepplőgép, lőhőre-csepplő, tisztító rosták, szatógépek, szénakéjűk, boronák

"Columbia-Drill"
legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukortóza-morzsológ., daráló, őrlő-malnak, egytelmes acél-ekék.

3- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csepplőgép gyára.

Képes levelező-
lapok =
nagy választékban kapha-
tók Weisz Márk könyv-
kereskedésében.

Nincs többé tyúkszem!

Ha tyúkszemétől akar megszabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és **biztosan ható**

Denzinger-
féle

"Viktória"
tyúkszem
kenőcsrel

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyúkszemet is eltávolítja.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér. 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett bérmentve szállítja a feltaláló:

Denzinger Ádám,
Ujvidék Duna-utca 17. szám.

Jorgó János órás: gyári raktár: Wien III/4, Rennweg Nr. 75 B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olosó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindenemű zselóra új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapácóra nickeltekóban 36 órai járással . . . . . frt 2.30
8039 sz. valódi ezüst páncéllánc 15 gr. » 1.—
7858 sz. ezüst remontoir dupla fedélű » 5.—
8989 sz. ingaóra ütőművel, 2 súlyal . . . . . » 11.50
130 cm. magas . . . . . » 1.20
7939 sz. jó ébresztő óra . . . . . » 1.20
Sziveskedjék nevenre és házszámomra 75 B pontosan figyelni.

Ne vegyen senki
HANGSZERT,
mig

Reményi Mihály
mű-hangszerész

Legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről

Király-utca 44 I. sz.

Rum, Cognac, Silvorium,

likörök, likörkrémekek stb, az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozitókkal házilag 1/8 sőt 1/4 részben **olcsóbban** állíthatók elő, mint készen vett árúk.

Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor

Budapest VII, Dohány-utca I sz. Esszenciák és kompozitók gyára.

10.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Korona

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
2	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	50000
1	" "	40000
3	" "	30000
3	" "	25000
3	" "	20000
3	" "	15000
36	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
437	" "	2000
803	" "	1000
1528	" "	500
140	" "	300
34450	" "	200
4850	" "	170
4850	" "	130
100	" "	100
4350	" "	80
3350	" "	40
55,000	nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

KIVÁLÓ SZERENCSE TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az első osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) » 150 » 3.— »
egy fél (1/2) » 3.— » 6.— »
egy egész (1) » 6.— » 12.— »

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megtendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 22-ig,

mely napon a **huzás megkezdődik, bizalommal hozzánk küldeni.**

Török A. és Tsa

BANKHÁZA

Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főrudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46 a.

Fiókok: 1. **Váci-körút 4.**

» 2. **Muzeum-körút 11.**

» 3. **Erzsébet-körút 54.**

Rendelőlevel levágandó.

Török A. és Tarsa bankháza Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona ös-zegben } utánvételezni kérem postautalványra! küldöm mellékeltem bankjegyekben (bélyegekben). } A nemtetsző törlendő.

Pontos cím: {
.....
.....
.....

= Hirdetések =

jutányos áron felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.